

Dit document bevat een weergave van:

1. Een manuscript van 1 folio met daarop in rood getypt een Duitse vertaling van Genesis 27:35, Genesis 29:25-26 en Genesis 25:23, vermoedelijk een eerdere versie van de *Verdeutschung* Buber/Rosenzweig, waarbij Breukelman met blauwe pen vanwege de latere versie een correctie heeft aangebracht.
2. Een manuscript op 1 folio met opschrift 'Genesis 27:1-40 Izaq zegent Jacob en Ezau.'

Beide stukken zijn ongedateerd en afkomstig uit het Breukelmanarchief, map i060.

In de weergave hieronder is de opmaak van Breukelmans aantekeningen zoveel mogelijk behouden. De voetnoten zijn van mijn hand.

Gerard van Zanden, februari 2016

1. Genesis 27:35 en Genesis 29:25-26

Gen. 27:35 en 29:25-26

Mit Trug kam dein Bruder und hat deinen Segen genommen

Er sprach zu Laban:

Was hast du mir da getan!

Habe ich nicht um Rachel bei dir gedient?

Warum hast du mich betrogen?

Laban sprach:

Jüngere

So tut man nicht an unserem Ort, die zweitgeborene
fortzugeben vor der Erstgeborene.

לְתַת הַצְעִירָה לְפָנֵי הַבְּכִירָה

der Ersten verg. 25:23

Zwei Völker leben in deinem Leib,
zwei Stämme von deinem Schoss an geschieden,
Stamm überwältigt Stamm,
Älterer muss Jüngerem dienen. וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר

verg. Ex. 17:13 met Deut. 25:17-19

וַיְחַלֵּשׁ

lähmte

כָּל־הַנְּחָשָׁיִם

all der Lahmgewordenen

Gen. 25:19-28 Inleiding tot de geschiedenis van Jacob – Ezau.

maar voor vers 23: hun geboorte, levenswijze, verhouding tot vader en moeder.

|| Het ene volk zal sterker zijn dan het andere
|| de oudere zal den jongere dienen.

Stamm überwältigt Stamm. 25:23

Älterer muss Jüngerem dienen.

vgl. 29:26 waar staat

So tut man nicht an unsrem Ort, die Zweitgeborene fortzugeben vor der Erstgeborene.

in 29:26 staat צְעִירָה¹ tegenover בְּכִירָה².

in 25:23 staat echter tegenover צָעִיר niet בְּכוֹר, maar: רַב³!

Ezau is van meet af aan niet de בְּכוֹר, hij is alleen "de oudere".

Zoo ook 27:1 rief er Essau seinen älteren Sohn.

27:42 בְּנֵה הַגְּדֹל 27:15 בְּנֵה הַגְּדֹל

Ezau wordt niet בְּכוֹר genoemd, omdat hij het niet is.

en zie 27:19,⁴ hoe Jacob spreekt vgl. 27:32⁵

¹ Hebr. 'klein, betekenisloos, jong'

² Hebr. 'eersteling'

³ Hebr. 'veel, groot'

⁴ BHS: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו אֲנֹכִי עֵשָׂו בְּכֹרֶךָ עֲשִׂיתִי כַאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלַי קוּם־נָא שָׁבָה וְאָכְלָה מִצִּידִי בְּעֹבוֹר תִּבְרַכְנִי נִפְשָׁךְ::

alles wat wij nodig hebben om te verstaan wat gaat gebeuren,
wordt ons hier zakelijk mede gedeeld!
Waarvan de vrije beslissing Gods het middelpunt is.

Gen. 25:29-34 heeft als Stichwort בְּכֹרָה! 4x

Ezau is een stuk kerngezonde, krachtige, geweldige natuur,
wat kan voor hem die בְּכֹרָה te betekenen hebben?

Wat beteekent de בְּכֹרָה?

“alles” zegt Jacob. “niets” zegt Ezau.

Zie hoe Jacob zegt: uw eerstgeboorte

zónder artikel ←→ en dan Ezau: was soll mir Erstgeburt!

en het slot: so verachtete Essau die Erstgeburt.

met opzet zegt de tekst hier tweemaal níet:

míjn eerstgeboorte, maar “eerstgeboorte”

en niet: zín eerstgeboorte, maar de eerstgeboorte,

want om zín eerstgeboorte geeft Ezau tenslotte wél,

maar om dé eerstgeboorte geeft hij niets 27:36!⁶

SVV: En Jakob zeide tot zijn vader: Ik ben Ezau uw eerstgeborene; ik heb gedaan, gelijk als gij tot mij gesproken hadt; sta toch op, zit, en eet van mijn wildbraad, opdat uw ziel mij zegene.

⁵ BHS: וַיֹּאמֶר לוֹ יַצְחָק אָבִיו מִי־אֶתֶּה וַיֹּאמֶר אָנִי בְנֵךְ בְּכֹרֶךָ עֲשׂוֹ:

SVV: En Izak, zijn vader, zeide tot hem: Wie zijt gij? En hij zeide: Ik ben uw zoon, uw eerstgeborene, Ezau.

⁶ BHS: וַיֹּאמֶר הֲכִי קָרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה פְעַמִּים אֶת־בְּכֹרְתִי לָקַח וְהִנֵּה עַתָּה לָקַח בְּרַכְתִּי וַיֹּאמֶר הֲלֹא־אֶצְלַתְּ לִי בְרַכָּה:

SVV: Toen zeide hij: Is het niet omdat men zijn naam noemt Jakob, dat hij mij nu twee reizen heeft bedrogen? mijn eerstgeboorte heeft hij genomen, en zie, nu heeft hij mijn zegen genomen! Voorts zeide hij: Hebt gij dan geen zegen voor mij uitbehouden?

2. Izak zegent Jacob en Ezau

Genesis 27:1-40   Izaq zegent Jacob en Ezau.

Ezau heeft de בְּכֹרָה veracht en prijsgegeven en heeft daarmee tevens het recht op de zegen voor den eerstgeborene verspeeld, maar wil dien zegen nu toch wel graag ontvangen en wil toch ook wel graag blijven gelden als בְּכֹר!

Hoor de vragen en antwoorden | 27:18-19⁷
| 27:24⁸
| 27:32⁹

in de woorden komt de waarheid Gods tot uitdrukking, maar in de leugenachtige mond der menschen, van dezen mensch Jacob.

Zie hoe adembenemend de gezegende vlak in de buurt van de vloek is met zijn list, zijn bedrog! En hoe God genadig de vloek afwendt door deze list te laten gelukken. Eigenlijk zou een vloek dezen mensch moeten treffen! Terwijl het hem om den zegen te doen is.   27:12-13¹⁰

Hoor naast elkaar: Gesegnet muss er nun bleiben!¹¹
Hast du mir denn keinen Segen aufbehalten?¹²
Hast du denn nur den einen Segen, Vater?¹³

Ja, hij heeft tenslotte voor Ezau ook nog wel een zegen, maar niet “de zegen”! De unieke zegen, krachtens welke Jacob dit volk Góds is.

Nog één maal voordat hij sterft zal de oudgeworden Izaq zich verheffen met al de kracht van “zijn ziel” om heel zijn kracht te leggen in den zegen, die hij géven zal, in dien eenen unieken machtigen zegen. (Hij geve u den zegen Abrahams! 28:4¹⁴)

Daarom, om tot dezen machtigen daad in staat te wezen, moet eerst “zijn ziel” versterkt worden en heeft de tekst tot 3x opdat mijn ziel u zegene, opdat uw ziel mij zegene, opdat mijn ziel u zegene (vers 4, 19, 25) (verg. vers 7, 10!)

de N.V.¹⁵ nivelleert weer!

Zie in de verzen 25-26 de vier “Motivworte”

שֵׁם - בְּכֹרָה - בְּרָכָה - מְרֻמָּה¹⁶

Zie: Buber, “die Schrift” 223-226, 251

Zie het verschil tusschen Buber “Die Schrift” blz 222 en de vertaling.

⁷ BHS: וַיָּבֹא אֶל־אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הֲנִי מִי אַתָּה בְּנִי:

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו אֲנִי עֹשֶׂה בְּכֹרֶךָ עֲשִׂיתִי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלַי קִוּוּ־נָא שִׁבְהָ וְאֶכְלָה מִצִּידִי בְּעִבּוֹר תִּבְרַכְנִי נִפְשֶׁךָ:
SVV: En hij kwam tot zijn vader, en zeide: Mijn vader! En hij zeide: Zie, hier ben ik; wie zijt gij, mijn zoon?

En Jakob zeide tot zijn vader: Ik ben Ezau uw eerstgeborene; ik heb gedaan, gelijk als gij tot mij gesproken hadt; sta toch op, zit, en eet van mijn wildbraad, opdat uw ziel mij zegene.

⁸ BHS: וַיֹּאמֶר אַתָּה זֶה בְּנִי עֹשֶׂה וַיֹּאמֶר אָנִי:

SVV: En hij zeide: Zijt gij mijn zoon Ezau zelf? En hij zeide: Ik ben het!

⁹ BHS: וַיֹּאמֶר לוֹ יִצְחָק אָבִיו מִי־אַתָּה וַיֹּאמֶר אָנִי בְּנֶךָ בְּכֹרֶךָ עֹשֶׂה:

SVV: En Izak, zijn vader, zeide tot hem: Wie zijt gij? En hij zeide: Ik ben uw zoon, uw eerstgeborene, Ezau.

¹⁰ 26:12-13? BHS: וַיִּזְרַע יִצְחָק בְּאֶרֶץ הַהָא וַיִּמְצָא בַשָּׁנָה הַהִוא מֵאָה שְׁעָרִים וַיְבָרְכֵהוּ יְהוָה:

וַיִּגְדַּל הָאִישׁ וַיִּלְךְ הַלּוֹךְ וַיִּגְדַּל עַד כִּי־גָדַל מְאֹד:

SVV: En Izak zaaide in datzelfde land, en hij vond in datzelfde jaar honderd maten; want de HEERE zegende hem.

En die man werd groot, ja, hij werd doorgaans groter, totdat hij zeer groot geworden was.

¹¹ Genesis 27:33

¹² Genesis 27:36

¹³ Genesis 27:38

¹⁴ BHS: וַיִּתֵּן־לֶךָ אֶת־בְּרִכַּת אַבְרָהָם לֶךָ וַיִּזְרַעְךָ אֶתָּה לְרִשְׁתְּךָ אֶת־אֶרֶץ מִגְרִיךָ אֲשֶׁר־נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם:

SVV: En Hij geve u den zegen van Abraham; aan u, en uw zaad met u, opdat gij erfelijk bezit het land uwer vreemdelingschappen, hetwelk God aan Abraham gegeven heeft.

¹⁵ Vertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap, 1951.

¹⁶ Hebr. ‘bedrog’